

Nro. 43

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Élt Bétson, Pénteken Novembernek 26-ik napján
1802-ik esztendőben.

B é t s o

A' bátyáikra kifizegettetve lévő ügyük kélsen állanak, hogy a' Felsőges Afzonyunk szeren-
tsés szüléséről, hármad örvendetes salvé-
sal való hirt tégyenek, mellyről a' jövő postana-
pon fogunk bővebben írni.

A' ml. igaz érdemeket betsülni tudó, 's azo-
kat illendőképen meg is jutalmaztatni kívánó, igen
kegyelmes Fejedelmünk II. Ferencz Császár és
Apostoli Király Ő Felsege, Nagy Méltóságú Med-
gyesi Somogyi János Status és Conferentiális
Consiliarius Ur Ő Nagylágát, Tekintetes Zala
Varmegye Fő Ispánja képét viselő Adminisztráto-

U u

rát, mind egyéb tündöklő virtusaira, mind azon számos érdemeire nézve, mellyek által valamint alsóbb, úgy felsőbb rangú, 's igen hasznossan folytatott hivataljaiban magát meg különböztette, a' Sz. István Apostoli Király Rendjének Kom-mendátorává, avagy közép rendü tagjává tenni 's annak tündöklő tizerét, az arany keresztet, tegnap előtt 24 - dik Novemb. sok úri Méltóságok jelenléteben, az audientiális palotában, a' Királyi trónusból, tulajdon kezeivel nyakába függeszteni méltóztatott.

Nem külömben, Nagy Méltóságú Gróf Galantai *Eszterházy Ferencz* Ur Ö Nagyságát, Forchtenstein örökös Urát, ő Cs. Kir. Felsője arany kultsos hivat, Tekintetes Moson Vármegyének Fő Ispánját, mind ditső eleinek érdemeire, mind tulajdon személybeli virtusaira nézve, önként való kegyelmes indulatjából Csasz. Kir. valóságos és titkos Tanácsos rangal méltóztatott ő Cs. Kir. Felsője meg ajándékozni. A' szokott hitet, e' most folyó Novembernek 17 - ik napján tette le ő Felsője kezeibe a' nevezett Gróf ő Excel-lentziája.

Nagy Britannia.

Melly nagy divatjában helyreállott legyen Anglia és Frantzia ország között a' járáskelés, meg tettik csak ebből is, hogy azon utazóknak számát, a' kik hetenként Douverből Calaisbe által eveznek, átaljában ezerre, valamint szintén az innét oda által evezőket is ugyan annyira számlálják hetenként átaljában.

Párisban nyomtattatik egy Anglus újság, mellynek neve, *Argus*. Ez úgy írt volt a' napokban *Maltha* szigete felől, mintha a' Frantzia és Anglus Kormányzések között ezen sziget fe-

lett támadott új villogások, eligazítottak volna, 's mintha az ezen sziget béli Rendért való kezeséget, az Anglus és Frantzia Országúlszékek közbenjárására, Austria és Prusfzia magokra vállalának. A' Londoni Ministeriális részben lévő Ujságok ellenben azt erőssítik, hogy az Argus, fundamentom nélkül irta ezen dolgokat.

Annak alkalmatosságával, hogy Angliában a' háborus szelek ismét lengedezni kezdettének vala, sok katona tisztek, a' kik a' háború el múltán nyugalomra mentek, újotán bé jelentették a' hadi szolgálatra magokat: Lord Sz. Vincent Admirálishez pedig levelet irt a' tengeri hadi Kantzellária' Elölülője, melly által arra próbálta őtet venni, hogy ha a' környülállások, találának kívánni, egy hadi hajós seregnek vezérlését vállalja magára.

Gen. *Andreossi*ról így irták Nov. 5. dikhén a' Londoni tudósítók: — Mihelyest a' Frantzia Követ Gen. *Andreoffy*' meg érkezéséről a' katonaság Douverben hírt vett, azonnal fegyvert fogott, és tiszteletére sorba állott. Tegnap estvéli 7 órakor lépett ki a' partra. Douvert oda hagyni ma reggel, és Londonba bé jöni, vagy ma estve vagy hónap reggel szándékozott. Iti már számos fegyveres csoportok vannak ki rendeltetve, rész szerént, hogy eleibe menvén szállására kísérik, rész szerént, hogy a' tolyongónép között eshető minden rendeletlenségeket meg gátolják. Igen számos késerőkkel jött Angliába *Andreoffy*; az ő tselédjeinek is az a' liberiajok, a' mi az Első Konzulénak, t. i. zöld, arannyal. Nagyon figyelmeznek sokak előre, hogy valyon tselekedni fogja e' véle is a' Londoni nép, azt, a' mittavaly az Első Konzul Adjutánsával tselekedett volt? t. i. hogy a' izekere elől lovait ki fogván, maga vonnya e' bé Londonba. Némelyek nem remélik,

Elég az a' dologhoz, hogy Nov. 9 s dikén *Andreoffy* is jelen lésson abban a' nagy vendégségben, a' mellyet a' Londoni új Pölgármester valamí 500 személyeknek fog azon napon adni. Németyek mint különöft meg' jegyzésre méltónak tartják ezt a' környülállást is, hogy éppen azon a' napon tsinálják a' Londoniak ezt a' vendégséget, a' mellyen Bonaparte Frantzia országnak kormányát a' maga kezibe vette.

Lord *Whitworth* még most fog már *Kentben* lévő *Knowle* nevü falusi jóságából megmozdúlni és Páris felé indulni: holott a' Párisi levelek az ő Frantzia országba való áltai érkezését már ez előtt néhány napokkal irták. Még hónapután (7 s dikén) indul útra.

Londonban egy nevezetes per folyt le a' napokban. Irtuk völt, hogy *Avanturo* nevü kereskedő hajó a' múlt Aug. 8 s dikán a' parttól csak annyi távolságra, hogy *Brighthomból* szemlélni lehetett, a' tengerbe merült legyen, és hogy a' hajó Kapitánnya 's meg annak két tulajdonosai, az úgy nevezett *Assekuráns Kompániától* az elveszett hajó portéka árát kívánván, attól perbe idéztettek, azzal vádoltatván, hogy a' Kapitány meg egygyezett völt legyen a' két tulajdonosokkal, és önként merítette el a' hajót. Ez a' vád, végezetre valósággal rá is sült a' Kapitányra, ki is erre nézve a' hajó két tulajdonosaival egygyött, halálra sententziáztatott. Ha meg nem bizonyíthatta volna a' Kompánia a' tsalárdságot, t. i. a' hajónak mellerséggel történt elmerülését, valami 130 ezer Forintokat tartozott volna érte fizetni.

(Ezt a' dolgot így kell érteni: — A' tengeri kereskedő városokban bizonyos társaságok szoktak lenni, *Assekuráns Kompánia* nevezet alatt. Az ilyen Kompániának nagy tökepénze szokott

lenni. Mikor valamely hajó tulajdonosa, azt, megterhelvén a' tengerre ki küldi, ezen Kompaniánál ha akarja affekuráltathatja, az az, bizonyos *Pro Centót* fizet le érte a' Kompaniának, Mennél drágább az affekurált hajó és mennél drágább a' rajta lévő tereh, 's az idők mennél veszedelemesebbek, háborusabbak, &c, annál több *Pro Centót* kíván az Affekuráns Kompania. Azonban arra kötelezi magát, hogy, ha a' hajó el fog veszni, annak és az oda vészett térének egész árát meg fizeti a' tulajdonosnak. Ha p.o. ha az elvészett hajó a' portékával egygyütt 100 ezer forintot ért volna, és a' tulajdonos ezer Forintot fizetett volna érte az Affekuráns Kompaniának, ez, mind a' 100 ezeret meg fizetni tartozna a' tulajdonosnak. Már itt tsajni is lehet. Tegyük fel, hogy a' hajón a' hámbárokknak, hordóknak, &c, nagyobb része kövel, porondal, töltetik meg, úgy hogy a' valóságos portéka 100 ezer Forint helyett ne erjén többet 25 ezernél; ha ezt a' Kompania észre nem veszi, 's a' hajó tulajdonosától 100 Forintokért veszi fel a' procentot; ekkor a' hajó tulajdonosa sokat nyer a' hajójának elmerülése által, mivel az Affekuráns Kompania 100 ezer Forintot fizet érte, holott csak 25 ezeret ért.) —

Igy affekuráltatták volt a' hajókat a' felsebb említett két tulajdonosok is *Easberby és Macferlane*, az az, sokkal többről, mint a' mennyit ért volna. Azután megégygyeztek annak *Codling* nevű Kapitányával, hogy mihelyt a' párttól kevés távolságra evez, a' hajó fenekit jukaszfa meg, 's merittse el. *Codling* szovának állott; de szereztsétlenségére, mivel ki jött a' tsalárdság, 's már most a' helyett, hogy a' nyereségből oltozhatna, életével fizet.

Végzetetlen újfágon kapó nép gyült volt ekkor

öszsze, alig várhatván, hogy láthassa mitsoda ki-
menetele fogna ezen pernek lenni. A' híres Tör-
vénytudó *Scott William*, minekutánna kijelentet-
te volna *Coudlingnak* az őtet illető halálos itéle-
tet, azután hozzá fordúlt különösen, és igen jele-
sen készítette a' halálra, meg mondván neki, hogy
ő, tellyességgel semmi kegyelmet nem remélhet,
és az emberi igazságnak kemény voltát rá néz-
ve semmi környülállás meg nem lágyíthatja: —
„Te, *ügymond*, oly bünt követtél el, a' mely an-
nál méltóbb a' törvény boszszúállására, hogy
a' gondviselésed alá bízott vagyont bántottad.
Azzal ketségtetted magadat, hogy a' milyen kön-
nyen véghez vihetted bűnös tettetted, éppen oly
bajoson fog az világosságra jöni: nem gondoltad
meg, hogy a' bűnhűdés' folyamata nem tartós.
Vajha a' te példád minden követőidet el irtóz-
tatná a' hasonló tselekedektől! Fordítsad idves-
séges hasznokra azon néhány szempillantásokat,
mellyek még közötted és az örökkévalóság kö-
zött vannak.“

A' *Times* nevű Londoni Ujság írta még a'
folyó Nov. 5 = dikén is, hogy akár mit mondja-
nak az ő Londoni újságíró társai, de ő leg' kis-
sebb új hadi készüléteket nem lát a' Nagy Bri-
tanniai kikötőhelyekben, &c.

Londonból Nov. 9 = dik napján. A' Frantzia
Követ Gen. *Andreossy*, 6 = dikra viradó éjféli egy-
órakor érkezett meg ide a' szállására. Maga 8
lovas hintóban ült a' Sekretáriussáival. A' késé-
rői két 6 — 6 lovas hintóban ültek. A' 4 = dik
szekér a' bagázsiajokat hozta. — Lord *Whith-*
worth ma indult el feleségével *Dorset* volt Her-
tzegnével egygyütt Frantzia ország felé.

Frantzia Köszövénye.

Az Első Konzul Havréből Honfleur és Diep-

pe felé utazott el: mindenütt nagy gondoskádással vizsgálja az Angliával általellenben lévő partokat.

Fox oda hagyta Nov 11-dikén Páris városát, és mind azokkal a Parlamentális tagokkal egygyütt, a kik véle voltak, egyenesen Londonba utazott vissza.

A Konzuláris Moniteur a Pármai Hertzegeknék jövődöbéli állapotjáról, még eddig semmit is közönségesse nem tett.

Olasz Ország.

Verondból Nov. 8-dikén. A Pármai eddig való fegyveres sereg, mely is 1144 emberből áll, olyan útszáftást vett a Frantzia Országól széktől, hogy Pármát oda hagyván, Tokánaba utazzék által, a' hová már útnak is indúlt. — A Pármai özvegy Hertzegnére nézve, ki is egy Auszriai Fő Hertzeg aszszony, a' ki tsak az után hagyta oda ezen Hertzegséget, minekutánna az, a' Frantzia Respublika nevében el foglaltatott, penzióknak kieszközöltetése vétetett Parisban munkába. Most *Valentzében* nyomúlt meg az özvegy Hertzegné.

Valentzéből Nov. 10-dikén. Ferdinánd Fő Hertzeg, a' Pármai özvegy Hertzegnének Amália Fő Hertzeg aszszonyának, mint kedves testvérének látogatására, 4-ikben Trevisóból ide érkezett. A' következett napon a' fegyveres háznak megfzemplélésére ment a' Fő Hertzegaszszony, mellynek alkalmatosságával az itt fekvő Bellegarde Regimentje, tiszteletből való katonai fordulásokat tett előtte. Hatodikban a' látogatásbéli költsönt adta vissza, Fő Hertzeg testvérének Trevisóban, és nem soká Bétsbe is szándékozik. A' *Modenai* beteg Hertzeg, kinek meglátására a' Ve-

te Bétaból ide jött vala, már jobban vagyon, Ezen Hertzeg nevében, a' Modenaért neki jutott *Breisgaut*, a' Veje és egygyetlenegy örököse, *Ferdinand* eö Fő. Hertzegsege, velzi által, mivel-hogy nem gondolj, hogy maga, ily i ő korában, az Olszt orizági gyenge levegővel való hozfizas et után a' Német Orizagi konorabbat meg szok-hatná.

Helvétziai Respublika.

Schwitzből, Novemb. 10: ik napján. Landam-man *Reding Auf: der: Mauer, Hirzel,* 's a' többek, a' kiz Tigurumban fogva vóltak, onnét a' Bernai Kánt oban lévő *Aarburg* várába vitettek el számos frantzia őrizet által. A' Tigurumi tanáts házban olyan szoros vigyázott alatt tartattak, hogy egymással beizéltizai sem volt szabad-ságok. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Baselből írják, hogy ott is nagy vizgalódás tétetett Nov. 11: dikén reggel *Merian* nevezetes polgár házában, a' kit hasonló képpen el akartak fogni, de meg nem találhatták; me'ytenézve a' frantzia Komendáns egy tisztből és 30 Frantzia katonából álló eksekutor csoportot izallított bé a' házába.

A' Helvétziai határszélről Nov. 14: dikén. — Sianer, Erlach, Mülinen, Watterwyl, May, Bernai előkelő izemélyeknek, és több másoknak el fogattatások feiol is, rendelések tétettek. Már néhányakat kézre is kerített közzülök a' Frantzia katonaság, a' kik azonnal a' Genevai tó felé vitettek el, a' hol a' *Chillon* nevű eröss kastélyba zárják őket. Némelyek olyan szerentsések vóltak, hogy elfogattatások előtt el futottak, kik között van Gen. *Buohmann*, és a' Bazel *Merian*, a' kik Német orizágon kerellek magoknak menedek helyyet.

Azonközben a' két ellenkező rész között való harag, most is früntelen forr, és hogy a' Helvétusok közt való verontás még eddig mindennapivá nem lett, nem egyébnek, hanem csak a' Frantzia fegyveres nép jelenlétének köszönhetni. — Az el fogattatott fő-fő Helvétusok azzal vádolnak, és el fogattatásoknak okául a' hozatik elő, hogy a' Hazának felzavarására bortsátkoztak legyen alkudozásba. Azon Helvétus Követekről, a' kiket az apró Kantonok' Schwitzi Diétája utasításokkal Londonba küldött volt, nem lehet remélni, hogy a' zűrzavaroknak egész lecsendesedések előtt, hazájokba vissza térjenek.

Német Ország,

Hannoverből, Octob. 30. dikián. Az Oznabrückeri Üpökséget ilyen Proklamatioz mellett fogaltatta el a' Anglus Király:

„Mi Harmadik György, Isten kegyelméből, az egyesült Nagy Britannia és Irlandia országok Királya, &c.

„Mivelkutatna az Oznabrückeri nagy Káptalan minden hozzá tartozókkal egygyütt, mint szekularizaltot Státus és mint örökös tartomány, a' Német Birodalom béli pótolások állapotjának elintézése vegett Bingensturgban lévő Diétális Deputatioznak határozása által, a' Lüsevillei Kötésnek következése szerint, reánk és a' mi Kir. Há. zunkra szállítottott volna: 's mivelkutatna mi ezt el fogadtuk volna, &c, jónak találtuk ezt a' magunk és Há. zunk számára, a' Kormányfűekkel és minden hozzá tartozókkal egygyütt elfoglalni; mely határozásunknak végrehajtására, mint tellyes hatalmú Biztosunkat, Státus és Kabinét béli Minifterünket *Arnswald Augustus Lajos Kresztelyt* neveztiük ki; 's egyfzersmind fegyveres népet is

rendeltük határozásunknak végrehajtására. Ehez képeft mi ezen proklamatióunknak ereje szerént, nevezett *Oznabrück* tartományunknak kormányozását által vezszük, és a' hű ég homagiuma' forma szerént való letétetődésének megkivánása iránt való jussunkat fenn tartván, a' Káptalan' tagjaitól, minden papi személyektől, nemesektől, vassallusoktól, polgároktól, 's minden lakosoktól, azt kívánnyuk, hogy minket ezen szempillantattól fogva egyedül való Fejedelmeknek lenni esmérjenek, és hozzánk 's örököseinkhez, hűségesek, és engedelmesek légyenek, &c. &c.

Költ Hannoverában, Nov. 4. dikéa, 1802.

A' Regensburgban folyó pótolás állapotjáról, még most is tsak ezeket a' töredékeket tarlózhatjuk öfzize: —

A' kirendeltetve lévő Deputátió, ahoz képeft, a' mint a' dolgok nagysága és fontossága engedí, kettözött lépésekkel siet a' tziel felé. Már meghatározta, hogy a' Trieri és Kolonial Káptalanokhoz tartozott személyeknek jövedöbéli élelmek, nem tsak olyan mértékben, mint ezen Papi Fejedelmeknek a' Rénus jobb partja felöl völt jövedelmeikből kitelhetett vólna, hanem egész illendöséggel kiadattassának, azoktól, a' kiknek ezen jószágok, az ő Rénus bal partján el vezstett örökségeik megfordittatásául jutották. Még a' Kolonial völt Választó Fejedelmi tselédek' fizetéseiknek is mint ki kell rendesen járni.

A' 6 meg hagyatott Német Birodalom béli szabad (Imperiális) városok közzül a' négyek, u. m. Hamburg, Lübeck, Bremen, és Augsburg, mi ólta tudokra adatott a' Dletslis Deputatiónak azon végzése, hogy az *Aschaffenburgi* Völ. Fejedelemnek mint a' Birodalom' Fő Kontzellarariusának rendeltetett egy milliónyi, esztendőnként való fizetésben, ők is minden esztendőnként

ötven-ötven, mind egygyütt két száz ezer forintot tartoznának fizetni, el nem mulatták minden kigondolható jöltévőiket, Berlint, Parist, &c, kérelmeikkel meg keresni, hogy ezen nem is gyanított terhek alól magokat meg menthessék. Mind ezek a' 4 Imperiális városok a' Dietalis Deputatzióhoz is, a' melly ő irántok ezen végzést hozta, egy-egy meg illető irást adtanak bé. Az *Augsburg* városa által bé adatott irásnak ez a' foglalata:

„A' közbenjáróságot vállalt két Hatalmasságnak (a' Pétersburgi és Párisi Országlovszékeknek) tzeozással, melly abban állott volna, hogy a' Német Birodalmi még hagyatott szabad városoknak állapotjuk, állandó és tsendes lábra állítottóhasson, már származásában oly módon elenyészni látszik, hogy lételesek csak néhány első szempillantatnyi nyomai is alig vétetődhetnek észre. *Augsburg*nak fekvése és kereskedése, olyan, hogy abból a' távol lévő Német, sőt a' külső országok béli városok 's még a' kisebb helységek is hasznót vesznek. Mind ezek között pedig leg több hasznát veszik *Augsburg* fekvésének és kereskedésének, *Helvétzia*, *Frantzia* és *Olasz* országok: melyre nézve ő úgy vélekedik, hogy ő, egy ily terhes háborúnak viszontagságai után méltó tekintetet érdemelhetne. Ellenben, ha ezen város. midőn egy oldalról az ő kereskedésbéli szabadsága vizsgálja adatok, akkor más oldalról oly örökös adófizetéssel terheltetik, a' melyből reá tetemes károk háromolhatnak: e' képpen előbb az ő végső veszedelmére, mint boldogságára fogna néki az ő új szabadsága szolgálni. Mind ezekre nézve bízik ő a' Dietalis Deputatziónak egyenességéhez, hogy semmi olyan határozást nem fog tenni, a' melly sem a' dolognak természeti valóságával, sem a' pótolás plánumának funda-

mentomos feltételeivel, sem az ő tulajdon hajlandóságával, meg nem egygyezhetne.“

Egy átaljában ilyen hangú panaszló irást adtanak a' Deputátzió eleibé, Hamóurg, Lübeck, és Breina városaik is, hogy a' reájok vettetett esztendőnként való 50 ezer Forintokból álló adó alól ki vonhassák magokat.

Regensburgból November 17. dik napján. — Tegnap este egy tóldalékja adattaték ki a' Német Birodalom béli Szekulárizálás és Pótolás állapotját elintéző és már mindenek előtt tudva lévő plánumnak. Ezen tóldalékban csak némely itt-ott való megjobbítottása találatik az első közönséges plánumnak. A' Toskánai Nagy Hertzeg' kára' kipótolttatását illető tóldalék, még ebben nem fordul elő: hanem ennek közönségessé lezendő tétettetése is egy második tóldalékban minden órán várattatik.

Az Imperiális 6 szabad kereskedéssel bíró városoknak az első közönséges plánum szerént való fenn állása, viszont meg erősítettett. És hogy a' közzülök négyekre vettetett 50—50 ezer Forintokból álló adónak elengedtetése vgett beadott panaszló irásaik, 's ide 's tova való folyamodásaik által, másutt is, de kivált képpen a' két közbenjáró Hatalmasságokban, hathatós pártfogókra találtanak, még tettizik a' pótolás állapotjának mingyár említett tóldalék plánumából, mellyből mostan csak azon egy helyet közölhetjük Olvasóinkkal, a' hol ezen dologról ilyen szókkal fejezi ki magát a' Frantzia Biztos Minis-ter *Laforet*: — „

„A' 4 Imperiális városok, t. i. Breina, Lübeck, Hamburg, és Augsburg iránt tett végzése a' Detalis Deputatziónak, a' melly szerént ezeknek mindenike 50—50 ezer Forintokat tartozna esztendőnként fizetni, fizemtül = szemben ellen-

kezik azon fundamentomokkal, a' mellyeket a' két közbenjáró hatalmasságok a' pótolás' dolgának elintézésében mind ez ideig szemeik előtt hordoztak. A' Német Birodalom' Konstitúziójára való igen sarkalatos tekintetekre nézve, a' volt a' két közbenjáró Hatalmasságoknak kettős. törekedések, hogy egy felől a' Német Birodalom béli szabad kereskedő városok Kollegiuma állandó lábra helyheztetődjön, más felől pedig, hogy annak függetlensége, a' melly veszedelemben forgott, állandóvá tétetődjön. Oda tzeloztak rész szerént gazdagságt, rész szerént politikai tekintetből a' közbenjáró Hatalmasságok, hogy az Imperialis városoknak kereskedéseket, és szorgalmas munkásságaikat, mellyek mind ketten igen méltó tekintetet érdemelnék ezen birodalomban, fel elevenithessék, &c. "

Regensburgból Novemb. 18. dikén; — A' Deputatis Deputatziónak Nov. 11. dikén tartott 26. szik ülésében, egyéb tárgyak között az is elő fordult, hogy mivel Cs. K. Oberster' B. Wimmernek a' Német Birodalom' hadi kasszája, még bizonyos summával tartozna; tehát ennek visszafizetődése-eránt is illendő intézeteket kellene tenni.

A' Német Ország Nagy Meistere, mint ezen Birodalom fegyveres seregének akkori fő vezére, azt hozta elő ezen tologra nézve, hogy eő Kir. Fő Hertzegsége, mint a' Birodalom akkori Feldmarschallja, B. Wimmernek azon terhes körülállások között a' N. Birodalom seregeihez mutatott jótételét, midőn t. i. ennek oly summa pénzt adott költsön, hogy azzal két veszedelemben forgó nevezetesebb várait eleséggel megkölhette — maga is meg esmérvén, annak szívre való vételét annyival is inkább ajánlja, hogy ez a' jótétel igen terhes körülállások között mutatódott a' Birodalomhoz.

Továbbá, minthogy azon tulsó Rénusi részek, a' mellyek ezen adoffágnak zálogáúi lekötöttek vólt, már a' N. Birodalomtól elszakasztódtak: az is illendő lenne, hogy az említett adoffáért, addíg, míg lefizetődhetik, a' Rénus jobb partján mutatódjon új zálog.

A' Dietalis Deputatzió olyan vézzéft tett ezen tárgyra nézve, hogy az nem ő eleibe, hanem a' Dietán rend szerént folyó dolgok közzé, tartozna.

A' Dietális Deputatziónak Nov. 16-ikán tartott ülésében egyebek között még ezek fordúltak elő: — A' Swáb Kerület béli Grófok azt adták fel, hogy leánkáik neveltetésekre a' *Buchauban* lévő Aszfonyok Klástromát meg kellene hagyni. Kivánságok nem találtatott teljesíthetőnek lenni. — A' Kempteni Fejedelem a' maga és az alatta vólt Káptalan béli személyek fizetésének nagyobbíttatását kérte. A' végzés e' vólt, hogy a' Fejedelemre nézve, az egyszer tett rendelés fog meg állani: és a' Káptalan béli személyek fizetése felől olyan módon fog a' Bavariai Vál. Fejedelem gondoskodni, mint leg illendőbbnek fogja tartani. — Az ifjabb Leiningen-Wefferburgi Grófi háznak azon kérése, hogy az ő kárának kipótoltatására rendeltetett Engelthali Klástrom nem lenne elégséges, a' közbenjáró Hatalmasságok Ministerei eleikbe terjesztetik meg fontolás végett. — Több ilyen kérelmek is fordúltak elő és igazítottak el. — Decemb. 1-éső napja nevezetes nap fog maradni a' Német Birodalom sok vidékeinek Kronikájában, minthogy ezen a' napon minden Fejedelmeknek, a' kik elvesztett jószágaiért elégtételt kaptak, bé kell új birtokaikba egész jussal lépni.

A' szekularizálás és pótolás dolgát illető plumban a' Aschaffenburgi Vál. Fejedelemtől mint a' N. Birodalom Fő Kantzellariusáról ez a' vég-

zés fordúl elő, hogy ez után is a' maga Káptalannyának eddig fenn állott rendtartásai szerint választódjon. — A' tudva lévõ 6 Imperialis városokon kívül, Wetzlárra és Regensburgra is ki terjesztett a' *neutralitás*, hogy ennekután a' N. Birodalomnak semminémü hadakozásában részesülni ne tartozzanak. — Ha a' Hesse-nkesseli ház ki talál halni, a' Vál. Fejedelmi méltóság a' Hessendarmtadi Házra megy által. —

Másodszori Hiradás.

Alább irt ezzel jelenti a' minden tiszteletre méltó Magyar hazáknak, hogy *Károlyi Gáspár-nak* magyar Bibliája az 1776 s ik éftendőbéli Lipsiai ki adás szerént 8 ad rétbén, az õ Királyi Privilegiált' nemzeti Könyvnyvmtató műhelyében sajtó alatt légyen, és hogy szép papiroson, tiszta és könnyen olvasható betűkkel, különös vigyázat alatt, és a' meg történhetõ nyomtatásbéli hibáknak szorgalmatos meg jobbitásával a' jövõ 1803 s ik éftendőnek Sz. György havában bizonyosan el is fog végképpen készülni, 's az egész Magyar hazában mindenütt az õ azonkívül is ismeretes Hiteleseinek illendõ áron találtatni. Ennek a' Mindenhatónak segedelme által leendő el készülete fogja a' kiadó ugyan ezen Magyar Bibliát (mivel számtalan Hazafiak azt ohajtva keresik) nagy betűkkel 's hasonló szorgalommal az utolsó Casseli ki adás szerént 4 s ed rétbén újra sajtó alá adni, és (mivel a' nyomtatásbéli hibáknak meg jobbitását egy a' F. Reformáta Ekklesiának Lelki Pásztorá magára vállalta) minden lehetséges vigyazattal mennél előbb ki nyomtattatni, és közönségessé tenni. Ezen igyekezetnek kívánt előmeneteléről bizonyos lévén' nem kívánok ezen költséges nyom-

tatásra semmi előfizetést, hanem egyedül-hogy a' ki nyomtattatnió példam nyok számát némü némüképpen meg határozhattam, azoknak aláírásokak, kik ezen nagy Bőitát magoknak meg szerezni kívánnyák. Ezen aláírásra egész jövő második Bőit havának utolsó napjáig nyitva léfzen az alkalmatossáig minden T. T. Espreff, és Lelki Pásztor Uraknál, kikis ttea ez által illendő tífzelettel kéréttetek, hogy reájok bizott híveik kedvekért ezen tsekély fáradságot ne sajnálják magokra vállalni. Nyitva léfzen nem külömben minden már úgy is mindenütt ismeretes Biztosaimbái. Mindenk ezek közzül, a' ki 10 aláírókat szerez, a' 11-ik példamányt-ingeny fogja nyerni. Magamat ajánom a' kedves hazának szíveffégébe, és bizonyossá téfzen, hogy utolsó lehetetemig, mint igaz hív hazafi, minden erőmet, és tehetségemet a' Magyar nyelvnek, és Literaturának tökéletessítffélére fogom feláldozni. Költ Posonyban Sz. András havának 9-ik napján.

Füskúti Landérer Mihály
Kir. pri. nemzeti Posonyi és Pesti
Könyvnyomtató és áros.

Tudósítás.

Ki kelt a' Wefzprémi nyomtató műhelyből Háiszler György' Orvosi Munkájának a' hosszszas Nyavalyákról kiölő 2- dik Darabja is. Ugyan azt a' rendet, és módot követte a' ízerző ebben a' 2- ik Darabban is, mellyet tartott az elsőbe. Azért nem kérkedésből, hanem több érdemes Tudósoknak hozzá utasított levelei után ígérheti, hogy ezt is a' házi Gazdák, és lelki Attyák, de kiváltképp' a' falusi Borbélyok nagy háfzonnal olvashatták.